

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 13. marca 2012 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **J. K.**, pre trestný čin nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 269 ods. 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku, **o dovolaní obvineného podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. E. M.** proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3 To 119/2010, z 28. apríla 2010, podľa § 382a, § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1, ods. 2 zák. č. 301/2005 Z. z. - Trestný poriadok (účinný od 1. januára 2006 - ďalej len „Tr. por.“) z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. (v znení účinnom do 31. augusta 2011), takto

r o z h o d o l :

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3 To 119/2010, z 28. apríla 2010

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a § 7 ods. 3 písm. i/ zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“) **v neprospech** obvineného J. K..

Napadnuté uznesenie krajského súdu **s a z r u š u j e**.

Krajskému súdu v T r e n ě í n e sa **p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 1. apríla 2010, sp. zn. 3 Nt 36/2009, podľa § 399 ods. 2 Tr. por. návrh obvineného J. K. o povolenie obnovy konania vo veci právoplatne skončenej rozsudkom Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica z 24. mája 1982, sp. zn. 2 T 65/82, uznesením Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica z 5. marca 1991, sp. zn. 3 RTv 6/1991 a rozsudkom Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica z 3. júna 1991, sp. zn. 3 T 73/1991, zamietol.

Na podklade sťažnosti obvineného J. K. proti prvostupňovému uzneseniu, Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 28. apríla 2010, sp. zn. 3 To 119/2010, podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného ako nedôvodnú zamietol.

Proti vyššie uvedenému uzneseniu krajského súdu podal **obvinený J. K. písomným podaním z 21. júna 2010** (doručenom súdu prvého stupňa 24. júna 2010) **prostredníctvom obhajcu JUDr. Ľ. M. dovolanie**.

Domáhal sa ním zrušenia uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. apríla 2010, sp. zn. 3 To 119/2010 s tým, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona v neprospech obvineného v ustanoveniach, o ktoré sa podané dovolanie opiera. Zároveň navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil aj jemu predchádzajúce rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica z 1. apríla 2010, sp. zn. 3 Nt 36/2009 a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal tomuto súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a/, písm. c/ a písm. i/ Tr. por.

Pochybenie videl v tom, že o jeho návrhu na povolenie obnovy konania v prvom stupni síce správne rozhodoval v zmysle § 7 ods. 2 písm. j/ zákona o sídlach a obvodoch súdov Okresný súd Banská Bystrica, avšak o sťažnosti proti uzneseniu tohto súdu mal v zmysle § 7 ods. 3 písm. i/ zákona o sídlach a obvodoch súdov rozhodovať Krajský súd v Trenčíne. Došlo tak k porušeniu práva na zákonného sudcu v zmysle čl. 38 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky.

Ďalej uviedol, že uznesenie okresného súdu mu bolo doručené 26. apríla 2010 a o sťažnosti bolo rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. apríla 2010, sp. zn. 3 To 119/2010, ktorým bola táto zamietnutá. Písomné odôvodnenie sťažnosti bolo vypracované 9. mája 2010 a následne zaslané prvostupňovému súdu. V tom čase už ale existovalo rozhodnutie krajského súdu, o čom ani nevedel, a preto bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu.

Na záver namietal, že rozhodnutie nadriadeného orgánu, teda krajského súdu, bolo založené na nesprávnom právnom posúdení, pretože tento sa vôbec nezaoberal písomným odôvodnením sťažnosti z 9. mája 2010, ktoré bolo doručené až dodatočne.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil dovolanie obvineného na vyjadrenie prokurátorovi Vojenskej obvodovej prokuratúry Banská Bystrica, ktorý ho navrhol odmietnuť, pretože je neprípustné.

Po tomto postupe predložil okresný súd dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal, či podané dovolanie obvineného je prípustné v zmysle § 368 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že táto procesná podmienka dovolania v posudzovanom prípade nebola splnená, preto dovolanie obvineného J. K. uznesením zo 4. augusta 2010, sp. zn. 4 Tdo 28/2010, podľa § 382 Tr. por. per analogiam odmietol.

Dovolací súd v odôvodnení uznesenia poukázal na konštantnú rozhodovaciu judikatúru, z ktorej vyplýva, že za „vec právoplatne skončenú“ v zmysle § 368 ods. 1 Tr. por. možno považovať len

1. rozsudok alebo trestný rozkaz, ktorým bol obvinený uznaný za vinného a bol mu uložený trest, resp. ochranné opatrenie alebo bolo upustené od potrestania;
2. rozsudok, ktorým bol obvinený oslobodený spod obžaloby;
3. uznesenie o zastavení trestného stíhania;
4. uznesenie o postúpení veci inému orgánu;
5. uznesenie o uložení ochranného opatrenia;
6. uznesenie o podmieňanom zastavení trestného stíhania;
7. uznesenie o schválení zmieru a zastavení trestného stíhania;
8. rozsudok o schválení dohody o vine a treste v rozsahu uvedenom v § 334 ods. 4 Trestného poriadku;
9. rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok proti rozsudku alebo uzneseniu uvedenému sub 1. až 7.“

Vzhľadom na to, že **rozhodnutie o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania** podľa § 399 ods. 2 Tr. por. **nie je rozhodnutím vo veci samej, nie je proti nemu prípustné dovolanie v zmysle § 368 ods. 1 Tr. por.**, a preto ho Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol.

Obvinený J. K. prostredníctvom obhajcu podal proti tomuto uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ústavnú sťažnosť.

Na jej podklade Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo 6. októbra 2011, č. k. II. ÚS 284/2011, rozhodol, že

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, sp. zn. 4 Tdo 28/2010, zo 4. augusta 2010 porušil základné právo J. K. na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Tdo 28/2010, zo 4. augusta 2010 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia nálezu vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky porušil základné právo J. K. na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) tým, že sa nevysporiadal so sťažovateľovým

tvrdením, že v jeho veci rozhodoval nepríslušný súd, čo by mohlo zakladať zákonný dôvod na podanie dovolania.

Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky aj výklad a následná aplikácia § 368 ods. 1 Tr. por. musí v celom rozsahu rešpektovať právo sťažovateľa ako strany dovolacieho konania na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a rešpektovať jeho podstatu a zmysel, t. j. tak, aby jeho prostredníctvom bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov dovolateľa.

Na podklade tohto nálezu Najvyšší súd Slovenskej republiky opätovne prejednal dovolanie obvineného J. K. a zistil, že je naplnený dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 dovolanie možno podať ak,

vo veci rozhodol nepríslušný súd (písm. a/).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru **má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.** Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spravodlivosti.

Podľa čl. 48 ods. 1 zák. č. 460/1992 Zb. - Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Za toho stavu odmietnutie dovolania podľa teraz platnej právnej úpravy v zmysle § 382 písm. f/ Tr. por. ako dovolania, ktoré je neprípustné, neprichádza do úvahy v prípadoch, keď o veci rozhodoval vecne a miestne nepríslušný súd. Týka sa to aj rozhodnutí, ktoré

nemožno považovať za rozhodnutia vo veci samej tak, ako to predpokladá § 368 ods. 1 Tr. por.

V posudzovanej veci o sťažnosti obvineného J. K. proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania rozhodol Krajský súd v Trenčíne, hoci na to nebol vecne príslušný.

Podľa článku 143 ods. 1 ústavy sústavu súdov tvoria Najvyšší súd Slovenskej republiky a ostatné súdy.

Podľa § 11 Tr. por. sústavu súdov, ktoré vykonávajú súdnictvo v trestných veciach, ustanovuje osobitný zákon.

Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sústavu súdov Slovenskej republiky tvoria

- a/ okresné súdy,
- b/ krajské súdy a
- c/ Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Podľa § 7 ods. 3 zákona o súdoch (v znení účinnom do 31. marca 2009), patrili ďalej do sústavy súdov Slovenskej republiky vojenské súdy, ktorými boli

- a/ vojenské obvodové súdy a
- b/ Vyšší vojenský súd.

Pôsobnosť vojenských súdov od 1. apríla 2009 však na základe zák. č. 59/2009 Z. z. prevzali tri okresné súdy v sídle krajského súdu a jeden krajský súd.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o sídlach a obvodoch súdov okresným súdom na účely trestného konania sa rozumie okresný súd, ktorý je príslušný na trestné konanie o zákonom ustanovených veciach.

Podľa § 7 ods. 2 zákona o sídlach a obvodoch súdov okresným súdom v sídle krajského súdu na účely trestného konania

vo veciach podľa osobitného predpisu pre obvod krajských súdov uvedených v § 3 ods. 1 až 4 sa rozumie **Okresný súd Bratislava I** (písm. i/),

vo veciach podľa osobitného predpisu pre obvod krajských súdov uvedených v § 3 ods. 5 a 6 sa rozumie **Okresný súd Banská Bystrica** (písm. j/),

vo veciach podľa osobitného predpisu pre obvod krajských súdov uvedených v § 3 ods. 7 a 8 sa rozumie **Okresný súd Prešov** (písm. k/).

Podľa § 7 ods. 3 písm. i/ zákona o sídlach a obvodoch súdov na rozhodovanie o riadnych opravných prostriedkoch vo veciach, v ktorých je príslušný súd podľa odseku 2 písm. i/ až písm. k/, **je príslušný Krajský súd v Trenčíne.**

Dovolací súd preto zdôrazňuje, že na konanie o obnove konania proti právoplatným rozhodnutiam bývalých vojenských súdov v prvom stupni **sú príslušné** Okresný súd Banská Bystrica, Okresný súd Prešov a Okresný súd Bratislava I. O riadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam týchto súdov rozhoduje **výlučne** Krajský súd v Trenčíne.

V posudzovanej veci Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý rozhodoval o podanej sťažnosti, svojím nezákonným rozhodnutím porušil ustanovenia zákona o príslušnosti súdov, čím fakticky obvineného J. K. odňal jeho zákonnému sudcovi.

Za toho stavu Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. vyslovil vo výroku rozsudku uvedené porušenie zákona v neprospech obvineného J. K., zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici a vec prikázal **Krajskému súdu v Trenčíne** ako súdu vecne a miestne príslušnému, aby ju v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol, čím právne postavenie obvineného vrátil do stavu, v akom sa nachádzalo pred vydaním zrušeného rozhodnutia.

Na záver Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že vec nepreskúmaval z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por. uvedených v dovolaní

obvineným J. K., pretože ide o sťažnostné námietky, s ktorými bude povinný sa vysporiadať Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 13. marca 2012

JUDr. Emil B d ž o c h, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová